

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра трудового, екологічного та аграрного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ
В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ
ПРАВІ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Міжнародне та європейське право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 16 вересня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Оцінка впливу на довкілля в європейському та національному праві
Викладач (-і)	Данилюк Леся Романівна, к.ю.н., доц., доц. кафедри трудового, екологічного та аграрного права
Контактний телефон викладача	(0342) 507822
Е-mail викладача	lesia.danyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу/</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту та classroom, зокрема, погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>18 грудня 2017 р. набрав чинності Закон України «Про оцінку впливу на довкілля», а у 2018 р. – Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку». Вказані закони фактично запровадили новий для нашого екологічного права інститут екологічної оцінки. Закони України «Про оцінку впливу на довкілля і «Про стратегічну екологічну оцінку» містять чимало нових положень у регулюванні екологічних суспільних відносин. Сьогодні вже сформована та ефективно реалізується на практиці процедура оцінки впливу на довкілля, прийнято необхідні підзаконні акти, ведеться реєстр з оцінки впливу. Водночас, практика знає також чимало проблемних ситуацій, що тягнуть за собою судові справи, оскарження рішень тощо. Зважаючи на значення та специфіку відповідних правових інститутів, їх розуміння має особливе значення для майбутніх юристів.</p> <p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є відповідна система нормативно-правових приписів екологічного, природоресурсного, конституційного, адміністративного, цивільного, цивільно-процесуального, адміністративно-процесуального законодавства України, вимог права ЄС, а також практика реалізації відповідних норм уповноваженими суб'єктами.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> навчальної дисципліни «Оцінка впливу на довкілля в європейському та національному праві» є формування у студентів необхідних юридичних знань та практичних навиків у сфері реалізації та застосування правових норм інституту екологічної оцінки; розуміння його особливостей, мети та значення; знання приписів права ЄС та українського екологічного законодавства, що регулює процедури оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки; виявлення проблем практичної реалізації екологічної оцінки та судових процедур в цій сфері.</p> <p><u>Завданнями</u> вивчення дисципліни «Оцінка впливу на довкілля в європейському та національному праві» є набуття студентами знань та розуміння змісту інституту екологічної оцінки, формування умінь та навичок щодо самостійного прийняття рішень а також вчинення дій, пов'язаних з проведенням оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки; попередження, припинення порушень правових приписів; судової</p>	

практики, пов'язаної з оскарженням висновків оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК12. Здатність аналізувати глобальні, міждержавні, державні, регіональні та локальні правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

ПРН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	081 Право	3	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Тема 1. Сутність процедури оцінки впливу на довкілля, її становлення в Україні. Екологічна експертиза як першооснова впровадження оцінки впливу	2	2	6
Тема 2. Директиви ЄС як основа правового регулювання процедур екологічної оцінки	2	2	6
Тема 3. Нормативно-правове регулювання екологічної оцінки в Україні	1	1	10
Тема 4. Мета, об'єкти та суб'єкти оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки	1	1	10
Тема 5. Процедура здійснення екологічної оцінки	2	2	6
Тема 6. Участь громадськості в процедурах оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки	2	4	6
Тема 7. Оскарження висновків оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки	2	4	6
Тема 8. Особливості реалізації оцінки впливу на довкілля в державах Європи та в США	-	2	10
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається Положенням про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 13 від 27 червня 2024 року – <i>текст розміщений на сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/08/polozhennia_pro_poriadok_otsiniuvannia_uspishnosti_zdobuvachiv_u_nniui_2024.pdf</i>		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами <u>одної письмової модульної контрольної роботи</u> . Робота виконується на 8 семінарському занятті. На контрольну вноситься 1 завдання-визначення поняття, яке оцінюється в 5 балів, 1 коротке завдання нормативного змісту, яке оцінюється в 15 балів, 1 описове завдання, яке оцінюється в 30 балів. Максимальний бал за контрольну становить 50. <u>За бажанням (для отримання додаткових до 10 балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття (5 балів) та/або наукову роботу (максимально 10 балів). Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань розміщені на сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/denna-forma-5/.</u>		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена розд. 2 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються розд. 3 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.		

Підсумковий контроль	<p><u>Підсумковий контроль</u> – залік.</p> <p>Для студентів, які не мають заборгованостей та отримали мінімальну кількість балів не менше 50, залік виставляється на останньому семінарському (практичному) занятті, відповідно до Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Підсумковий бал розраховується та виставляється викладачем на останньому семінарському (практичному, лабораторному) занятті та складається з суми підсумкового балу за семінарські (практичні, лабораторні) заняття (максимально 45 балів), балу за модульну контрольну роботу (максимально 50 балів), балу за самостійну роботу (максимально 5 балів) та балу за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) і в сукупності становить максимально 100 балів.</p> <p>Для студентів, у яких на момент виставлення заліку були заборгованості, залік проводиться письмово, після усіх відпрацювань. На залік виноситься 2 описових завдання, які оцінюються по 45 балів, 1 коротке завдання нормативного змісту, яке оцінюється в 10 балів. Максимальний бал за залік становить 100.</p>
----------------------	--

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, наукових робіт (за вибором студента).

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf> та Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 3.1.2 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).

Неформальна освіта

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatському-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf.

Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти здійснюється одноосібним рішенням директора за умови, що назви освітніх компонент ідентичні або мають незначну стилістичну розбіжність; співпадає загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС); співпадають компетентності та програмні результати навчання з дисципліни / дисциплін та результатів неформальної освіти або на підставі висновку експертної комісії кафедри.

8. Рекомендована література

1. Земельне, екологічне, аграрне право: оцінка впливу на довкілля: Збірник матеріалів Всеукраїнського круглого столу (м. Київ, 18 червня 2018 р.) / укладачі: В. В. Носік [та ін.]. НАПрН України, 2018. 170 с.
2. Громадський контроль у сфері оцінки впливу на довкілля / за заг. ред. О. Кравченко. Львів: Видавництво “Компанія “Манускрипт”, 2021. 52 с. <http://epl.org.ua/human-posts/gromadskyj-kontrol-u-sferi-otsinky-vplyvu-na-dovkillya/>
3. Оскарження висновків з оцінки впливу на довкілля в суді / за заг. ред. О. Кравченко. Львів: Видавництво “Компанія “Манускрипт”, 2019. 24 с. <http://epl.org.ua/human-posts/oskarzhennya-vysnovkiv-z-otsinky-vplyvu-na-dovkillya-v-sudi-2/>
4. Постатейний коментар до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» / за заг. ред. О. Кравченко. Львів: Видавництво “Компанія “Манускрипт”, 2019. 128 с. <http://epl.org.ua/human-posts/postatejnyj-komentar-do-zakonu-ukrayiny-pro-strategichnu-ekologichnu-otsinku-2/>
5. Популярний коментар до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» / за заг. ред. О. Кравченко. Львів: Видавництво “Компанія “Манускрипт”, 2018. 60 с. <http://epl.org.ua/human-posts/populyarnyj-komentar-do-zakonu-ukrayiny-pro-otsinku-vplyvu-na-dovkillya/#>

Детальний перелік навчальної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів міститься в навчально-методичних посібниках, розміщених на сторінці кафедри та наданих студентам на першому навчальному занятті. <https://ktetap.pnu.edu.ua/denna-forma-5/>

Викладач:

к.ю.н., доц. Леся ДАНИЛЮК